

Posudek vedoucího diplomové práce

Diplomant: Michal Hloušek

Téma a rozsah práce: Mezinárodněprávní ochrana mořských savců

Předložená práce má celkový rozsah 68 stran, z toho přibližně 55 stran vlastního textu. Výklad je rozdělen do čtyř částí. V první z nich se autor zabývá ochranou mořských savců v rámci mezinárodních úmluv významných pro ochranu biodiverzity, v dalších se potom samostatně věnuje ochraně jednotlivých druhů, resp. vyšších taxonů mořských savců, konkrétně kytovců, ledních medvědů a ploutvonožců. Práci doplňují předmluva, úvod, závěr, seznamy zkratk a použité literatury a povinné náležitosti (cizojazyčné shrnutí, abstrakty, klíčová slova).

Datum odevzdání práce: 9. října 2012

Aktuálnost (novost) tématu: Téma, které si autor pro svou diplomovou práci zvolil, je bezpochyby aktuální. Mořští savci jsou významnou součástí mořských ekosystémů a v mnoha směrech symboly krásy a zároveň křehkosti života v mořích. V naprosté většině jsou v současné době přísně chráněni, čelí však rizikům spočívajícím v negativních změnách mořského prostředí v důsledku znečišťování a globálních změn klimatu. Z hlediska právního je velmi aktuální otázka působení Mezinárodní velrybářské komise a spor mezi Austrálií a Japonskem týkající se japonského vědeckého programu JARPA II, předložený v roce 2010 Mezinárodnímu soudnímu dvoru. Z hlediska zpracování formou diplomové práce se jedná o téma nové, kterému je studenty v České republice věnována pozornost pouze výjimečně.

Náročnost tématu: Zvolené téma považuji za relativně náročné, a to z důvodu jednak jeho šíře, jednak velmi malého množství relevantní české odborné právní literatury. Pro kvalitní zpracování tématu je nutná orientace v dílčích tématech, kterým je v České republice z důvodu její vnitrozemské polohy věnována poměrně malá pozornost (právní režim moří a polárních oblastí, ochrana moří před znečišťováním, historie právní úpravy lovu mořských savců, fungování Mezinárodní velrybářské komise aj.). Nutná je schopnost analýzy cizojazyčných dokumentů a značná dávka samostatnosti.

Hodnocení práce: Na úvod hodnocení je třeba autora pochválit za volbu tématu (byť jsem si vědoma, že v tomto aspektu hodnocení nejsem zcela objektivní, neboť zvolené téma je mi osobně velmi blízké). Problematika ochrany moří a života v nich je v České republice až na výjimky opomíjena, zdánlivě logickým vysvětlením této skutečnosti je poukaz na její vnitrozemskou polohu a související „nedotčenost“ mořskými problémy. Oceány však mají pro život na Zemi zásadní roli a jejich ochrana se proto dotýká každého státu, bez ohledu na jeho geografickou polohu. Ochrana mořských savců je navíc problematikou, která se České republiky týká z důvodu její participace na relevantních mezinárodních úmluvách. Konečně z hlediska právního je zvolené téma příležitostí pro rozbor velmi zajímavých dílčích otázek obecnějšího významu (např. soulad trvajících moratoria na komerční lov velryb s platným mezinárodním právem). Co se týká formální stránky práce, nemám zásadní připomínky. V práci se téměř nevyskytují chyby a překlepy, grafická úprava je na standardní úrovni, použitý styl srozumitelný a velmi čtivý (drobnou výtku směřuji pouze k používání beletristických výrazů typu „běsnění velrybářů“, které – přes oživení textu – do vědecké práce nepatří). Autor správně cituje a velmi dobře využívá poznámek pod čarou. Hodnocení obsahové je složitější. Některé části práce jsou dle mého názoru vynikající, zejména část

třetí, věnovaná ochraně ledních medvědů. Velmi kvalitně je zpracovaná i část druhá, věnovaná ochraně kytovců, a to zejména kapitoly věnované Mezinárodní velrybářské komisi. Autor poskytuje přehled základních nástrojů ochrany, aniž by sklouzával ke zbytečné popisnosti, a podrobněji se věnuje aktuálním tématům a zajímavým právním otázkám. Naproti tomu v části věnované ochraně ploutvonožců je jeho výklad na některých místech jen velmi povrchní (ochrana ploutvonožců v rámci Bonnské úmluvy) a některé významné právní otázky v něm chybí (ochrana ploutvonožců dle tzv. Madridského protokolu ke Smlouvě o Antarktadě). Za nejméně přínosnou pak považuji část první věnovanou relevantním mezinárodním úmluvám významným pro ochranu biodiverzity, kde autor jen stručně vybrané úmluvy popisuje, aniž by se hlouběji zabýval jejich přínosem pro ochranu mořských savců (zejména Úmluvě OSN o mořském právu a Bonnské úmluvě o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů měla být dle mého názoru věnována větší pozornost). Autor v práci prokazuje opravdové zaujetí tématem a schopnost samostatné vědecké práce. Je škoda, že vysokou laťku, kterou si v některých částech výkladu nastavil, nedokázal udržet po celou dobu; práce by se v takovém případě bezpochyby zařadila mezi vysoce nadprůměrné. Přes tuto drobnou kritiku autorovi doporučuji, aby se vědecké práci (ideálně v oblasti ochrany života v mořích, která ho evidentně velmi zajímá) věnoval i v budoucnosti. S velkým zájmem budu jeho případné další vědecké působení sledovat.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace: S ohledem na výše uvedené konstatuji, že předložená práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce na Právnické fakultě UK, a doporučuji ji k ústní obhajobě s navrženým klasifikačním stupněm **výborně až velmi dobře**.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě: V rámci obhajoby bych autora požádala o vyjádření k následujícím tématům:

1. Jaký je vzájemný vztah:
  - Úmluvy OSN o mořském právu a Mezinárodní úmluvy o regulaci velrybářství,
  - Mezinárodní úmluvy o regulaci velrybářství a Bonnské úmluvy o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů, resp. dohod týkajících se kytovců uzavřených v jejím rámci?
2. Jakým způsobem jsou antarktičtí ploutvonožci chráněni dle tzv. Madridského protokolu ke Smlouvě o Antarktadě a jaký je vztah Madridského protokolu a Úmluvy o ochraně antarktických ploutvonožců?
3. Jaký je autorův osobní názor na případné zrušení moratoria na komerční lov velryb a jaký výsledek očekává ve zmíněném sporu Austrálie a Japonska před Mezinárodním soudním dvorem?

V Praze dne 25. října 2012

.....
JUDr. Karolina Žáková, Ph.D.
vedoucí diplomové práce